

ด่วนที่สุด

ที่ กต ๑๓๐๕/๒๐๓๖

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๔๐๐

๘ ธันวาคม ๒๕๖๖

เรื่อง การยกเว้นการตรวจลงตราให้แก่ผู้ถือหนังสือเดินทางหรือเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทางสัญชาติญี่ปุ่น ซึ่งเข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวเพื่อการติดต่อธุรกิจระยะสั้นเป็นกรณีพิเศษและเป็นการชั่วคราว

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. รายละเอียดข้อมูลที่หน่วยงานของรัฐต้องเสนอพร้อมกับการขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรี ตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑
๒. ร่างประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดรายชื่อประเทศที่ผู้ถือหนังสือเดินทางหรือเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทาง ซึ่งเข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวเพื่อการติดต่อธุรกิจระยะสั้น ได้รับการยกเว้นการตรวจลงตราและให้อยู่ในราชอาณาจักรได้ไม่เกิน สามสิบวัน เป็นกรณีพิเศษ

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๖ ในส่วนของการสนับสนุนเศรษฐกิจด้วยการพัฒนาเศรษฐกิจใหม่และยกระดับศักยภาพการแข่งขันของประเทศ กระทรวงการต่างประเทศจึงขอเสนอเรื่องการยกเว้นการตรวจลงตราเพื่อการติดต่อธุรกิจระยะสั้นให้แก่ผู้ถือหนังสือเดินทางหรือเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทางสัญชาติญี่ปุ่น เป็นกรณีพิเศษและเป็นการชั่วคราว ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๗ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๙ ตามนโยบายของรัฐบาล มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) นั้น

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การกำหนดให้ผู้ถือหนังสือเดินทางหรือเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทางสัญชาติญี่ปุ่น ซึ่งเข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวเพื่อการติดต่อธุรกิจ ได้รับการยกเว้นการตรวจลงตราและให้อยู่ในราชอาณาจักรได้ไม่เกิน ๓๐ วัน เป็นกรณีพิเศษ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันกับรัฐบาลไทยและเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน จึงเป็นเรื่องที่เข้าข่ายต้องเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ตามนัยมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาในโอกาสแรก ทั้งนี้ เพื่อให้นายกรัฐมนตรีสามารถหยิบยกเรื่องดังกล่าวต่อนายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นในโอกาสที่ทั้งสองฝ่ายจะได้พบหารือทวิภาคีในวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๖ ในห้วงการประชุมสุดยอดอาเซียน - ญี่ปุ่น สมัยพิเศษ ระหว่างวันที่ ๑๔ - ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๖ ที่กรุงโตเกียว รวมทั้งเพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินทางเข้าประเทศไทยเพื่อการติดต่อธุรกิจระยะสั้นของ

/นักธุรกิจชาว...

นักธุรกิจชาวญี่ปุ่น โดยให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๗ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๙ ซึ่งจะช่วยกระตุ้นให้เกิดกิจกรรมทางเศรษฐกิจของประเทศไทยในภาพรวมด้วย

๓. สาระสำคัญ

๓.๑ ฝ่ายไทยได้ยกเว้นการตรวจลงตราให้ผู้ถือหนังสือเดินทางธรรมดาหรือเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทางสัญชาติญี่ปุ่นซึ่งเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อการท่องเที่ยวเป็นเวลา ๓๐ วัน (ผ.๓๐) โดยเป็นการให้ฝ่ายเดียว ตั้งแต่ปี ๒๕๓๘ ดังนั้น ในทางปฏิบัตินักธุรกิจญี่ปุ่นสามารถเข้ามาตราการ ผ. ๓๐ เดินทางเข้าไทย โดยได้รับการยกเว้นการตรวจลงตรา แต่กรณีนักธุรกิจญี่ปุ่นซึ่งเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อติดต่อธุรกิจระยะสั้น จะไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของ ผ. ๓๐ ดังนั้น เมื่อปี ๒๕๖๕ สถานเอกอัครราชทูตญี่ปุ่นประจำประเทศไทย ได้ขอให้ไทยยกเว้นการตรวจลงตราให้แก่ักธุรกิจญี่ปุ่นที่จะเดินทางเข้าราชอาณาจักรเพื่อติดต่อธุรกิจระยะสั้น ด้วย ส่วนญี่ปุ่นได้ยกเว้นการตรวจลงตราให้ผู้ถือหนังสือเดินทางธรรมดาหรือเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทางไทย ซึ่งเดินทางไปญี่ปุ่นเพื่อการท่องเที่ยวและ/หรือติดต่อธุรกิจเป็นเวลา ๑๕ วัน ตั้งแต่ปี ๒๕๕๖ โดยเป็นมาตรการที่ให้แก่ไทยฝ่ายเดียวแบบชั่วคราว คราวละ ๓ ปี ซึ่งล่าสุดมีการต่ออายุจนถึงปี ๒๕๖๘

๓.๒ ฝ่ายญี่ปุ่นได้หยิบยกเรื่องนี้ในการหารือกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายไทยทุกระดับ อาทิ ในการหารือทวิภาคีระหว่างรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศญี่ปุ่น เมื่อวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๖ ที่กรุงเทพฯ และในการหารือทวิภาคีระหว่างนายกรัฐมนตรีกับนายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ ในห้วงการประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปคที่นครซานฟรานซิสโก ซึ่งทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องว่ามีประโยชน์ในภาพรวม โดยญี่ปุ่นเป็นนักลงทุนต่างชาติที่มียอดลงทุนสะสมเป็นอันดับ ๑ หลายทศวรรษ และปัจจุบันเป็นคู่ค้าอันดับ ๓ ของไทย

๓.๓ ตามที่คณะรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๖ ในส่วนของการสนับสนุนเศรษฐกิจด้วยการพัฒนาเศรษฐกิจใหม่และยกระดับศักยภาพการแข่งขันของประเทศ กระทรวงการต่างประเทศจึงเห็นควรเสนอให้รัฐบาลไทยออกมาตรการยกเว้นการตรวจลงตราให้แก่ผู้ถือหนังสือเดินทางหรือเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทางสัญชาติญี่ปุ่น ซึ่งเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อการติดต่อธุรกิจระยะสั้น โดยให้อยู่ในราชอาณาจักรได้ไม่เกินสามสิบวัน เป็นการชั่วคราว โดยมีผลบังคับใช้ ๓ ปี ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๗ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๙ ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรัฐบาลไทยที่ต้องการกระตุ้นและฟื้นฟูเศรษฐกิจของไทยโดยเร็ว

๔. ประโยชน์และผลกระทบ

การกำหนดให้ญี่ปุ่นเป็นประเทศที่ผู้ถือหนังสือเดินทางหรือเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทางเข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวเพื่อการติดต่อธุรกิจระยะสั้นได้รับการยกเว้นการตรวจลงตราและให้อยู่ในราชอาณาจักรได้ไม่เกินสามสิบวัน เป็นกรณีพิเศษ จะช่วยส่งเสริมให้นักธุรกิจญี่ปุ่นเดินทางมาขยายความร่วมมือและดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจในไทยได้สะดวกมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจไทยในภาพรวม ทั้งนี้ ญี่ปุ่นมีศักยภาพในอุตสาหกรรมที่รัฐบาลมุ่งเป้าจะส่งเสริม ได้แก่ (๑) อุตสาหกรรมสีเขียว (๒) ยานยนต์ไฟฟ้า (๓) การแพทย์ (๔) ชีวภาพ (๕) เศรษฐกิจดิจิทัล (๖) โครงสร้างพื้นฐาน (๗) การพัฒนาการเกษตร และ (๘) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสูญเสียรายได้

นักธุรกิจญี่ปุ่นที่มีความประสงค์จะเดินทางเข้าไทยเพื่อการติดต่อธุรกิจระยะสั้นจะต้องขอรับการตรวจลงตราประเภทคนอยู่ชั่วคราว (Non-Immigrant) เพื่อการติดต่อหรือประกอบธุรกิจและการทำงาน

(รหัส B) เพื่อให้สามารถอยู่ในราชอาณาจักรได้สูงสุดไม่เกินเก้าสิบวัน ทั้งนี้ ข้อมูลจำนวนนักธุรกิจชาวญี่ปุ่น ที่ขอรับการตรวจลงตราประเภทคนอยู่ชั่วคราวเพื่อการติดต่อหรือประกอบธุรกิจ และการทำงานในช่วงเดือน มกราคม - ธันวาคม ๒๕๖๕ มีจำนวน ๑๔,๐๔๔ ราย และช่วงเดือนมกราคม - พฤศจิกายน ๒๕๖๖ มีจำนวน ๑๔,๗๔๒ ราย ดังนั้น หากประเทศไทยยกเว้นการตรวจลงตราให้นักธุรกิจญี่ปุ่น คาดว่าประเทศไทยจะสูญเสีย รายได้แผ่นดินจากค่าธรรมเนียมรหัส B ซึ่งมีอัตราค่าธรรมเนียม ๒,๐๐๐ บาทต่อคน รวมประมาณ ๓๐ ล้านบาท ต่อปี ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

๖. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

เมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๖ กระทรวงการต่างประเทศได้ประชุมหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงคมนาคม กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงแรงงาน สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ซึ่งที่ประชุมไม่ขัดข้องในหลักการให้ยกเว้นการตรวจลงตราให้แก่ผู้ถือหนังสือเดินทางหรือเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทางสัญชาติญี่ปุ่นซึ่งเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อการติดต่อธุรกิจระยะสั้น เป็นกรณีพิเศษ โดยอนุญาตให้อยู่ในประเทศไทยได้ไม่เกินสามสิบวัน และเป็นมาตรการชั่วคราว ๓ ปี

๗. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศ คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๘๗/๒๕๕๗ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมผู้รักษาการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง กับอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานตำรวจ ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ “ให้นายกรัฐมนตรีและ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้...”

มาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ “ในกรณีพิเศษเฉพาะเรื่อง รัฐมนตรีโดยอนุมัติของคณะรัฐมนตรีจะอนุญาตให้คนต่างด้าวผู้ใดหรือจำพวกใดเข้ามาอยู่ในราชอาณาจักร ภายใต้งี๋เงื่อนไขใด ๆ หรือจะยกเว้นไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ในกรณีใด ๆ ก็ได้”

๘. ข้อเสนอของกระทรวงการต่างประเทศ

กระทรวงการต่างประเทศขอเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๘.๑ อนุมัติในหลักการในการกำหนดให้ญี่ปุ่นอยู่ในรายชื่อประเทศในประกาศ กระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดรายชื่อประเทศที่ผู้ถือหนังสือเดินทางหรือเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทาง ซึ่งเข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวเพื่อการติดต่อธุรกิจระยะสั้น ได้รับการยกเว้นการตรวจลงตราและ ให้อยู่ในราชอาณาจักรได้ไม่เกินสามสิบวัน เป็นกรณีพิเศษ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๗ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๙ เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและการต่างประเทศกับญี่ปุ่น โดยเฉพาะด้านการส่งเสริมการค้า การลงทุน และการดำเนินธุรกิจระหว่างทั้งสองประเทศ

๘.๒ ให้ความเห็นชอบร่างประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดรายชื่อประเทศ ที่ผู้ถือหนังสือเดินทางหรือเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทาง ซึ่งเข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว เพื่อการติดต่อธุรกิจระยะสั้น ได้รับการยกเว้นการตรวจลงตราและให้อยู่ในราชอาณาจักรได้ไม่เกินสามสิบวัน เป็นกรณีพิเศษ ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ และมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย และสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขประกาศหรือกฎระเบียบ ที่เกี่ยวข้องต่อไป อนึ่ง กระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาร่างประกาศฉบับนี้ด้วยแล้ว

๘.๓ มอบหมายให้หน่วยงานความมั่นคงและด้านเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกำกับติดตามและ
ประเมินผลจากการออกประกาศกระทรวงมหาดไทยฉบับนี้ ทั้งนี้ หากมีผลกระทบต่อผลประโยชน์แห่งชาติ
หน่วยงานความมั่นคงและด้านเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องอาจเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณายกเลิกประกาศ
กระทรวงมหาดไทยดังกล่าวต่อไปได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายปานปรีย์ พหิทธานุกร)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมเอเชียตะวันออก

กองเอเชียตะวันออก ๔

โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๔๔๑๐ (ปรมินทร์ ๐๙ ๕๔๙๓ ๘๓๕๐)

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๒๐๘